

Utfordrende å finne balansen mellom barnets og fellesskapets behov

Hvert barn er unikt og skal behandles som det. Men balansen mellom å sosialisere et barn inn i et fellesskap og la det få lov til å være en unik person er hårfin.

MAGASINARTIKKEL | SIST ENDRET: 13.02.2017

Dette viser en svensk studie som hadde som formål å finne ut hva barnehagelærere ønsker å få til i arbeidet med barn. Hvilke egenskaper mener de er aller viktigst at barna får med seg fra barnehagen?

Airi Bigsten har intervjuet ni barnehagelærere i fire ulike barnehager i Sverige. I tillegg har hun filmet samhandlingen mellom dem og 64 barn og spurt barnehagelærerne: Hva skjer her? Dette for å få dem til å tenke over hvorfor de gjør som de gjør.

Hun finner at det er noen grunntanker som er viktige for barnehagelærerne. Barnet skal ha rett til å være

unikt. Alle barn skal et godt grunnlag for sitt fremtidige liv, og det krever tydelige rammer og forutsigbarhet.

Balanserer på en tynn line

Barn skal bli demokratiske samfunnsborgere som skal ta hensyn til andre mennesker. Men de skal også få lov til å være individer som skal kunne heve stemmen og bli hørt.

Men balansen mellom å skulle sosialisere et barn inn i et fellesskap og samtidig la det få lov til å være helt unikt, den er hele tiden hårfin, mener hun.

– Å finne denne balansen er kanskje den mest utfordrende oppgaven en barnehagelærer har, mener Bigsten.

Studien gir et bilde av hvor komplekse samlingsstunder og mange andre hverdagslige situasjoner i barnehagen egentlig er.

– Uansett hvor mye erfaring barnehagelæreren har, balanserer du på en tynn line. Du skal både ta hensyn til det unike med barnet og den retten det har til å bli inkludert i fellesskapet.

– Samfunnet har mange krav til et barn i fellesskapet. For å bli gode samfunnsborgere må barn ha støtte av voksne som byr dem inn i dette fellesskapet, sier Bigsten.

Tydelige rammer

Bigsten finner også at barnehagelærerne mener det er en viktig rettighet for barnet å ha tydelige rammer og forutsigbarhet i barnehagen.

– Tydelige rammer blir både et mål og et middel for virksomheten. Det skaper verdier som omsorg for andre, sikkerhet og beskyttelse mot skader.

Det må derfor være visse regler, selv om behovet for regler av og til kan komme i konflikt med barnets behov for frihet.

– Reglene må ikke bli så rigide at barna mister friheten. Også her er det en vanskelig balanse, forteller Bigsten.

Legge et godt grunnlag for barnets fremtidige liv

Barnehagelærerne legger sterk vekt på å skape et godt grunnlag for barnets fremtidige liv.

– De sier at de ønsker å gi barna håp og støtte slik at de får tro på seg selv og sitt liv sammen med andre, både her og nå og i framtiden, forteller forskeren.

»

«Det er viktig at de ansatte iblant diskuterer og reflekterer over hva de gjør, og hvorfor de gjør det de gjør.»

Viktig å reflektere over egen praksis

Bigsten mener studien viser hvor komplekst arbeidet med barn er. Hun er overrasket over hvor etisk begrunnet barnehagelærernes arbeid med barn er. Regler skal ikke bare følges for reglens skyld. Det skal finnes en etisk begrunnelse for dem.

Det blir synlig at det ofte er vanskelig for barnehagelærerne å få til det de ønsker å gjøre i hverdagen, sier Bigsten.

– Det er viktig at de ansatte iblant diskuterer og reflekterer over hva de gjør, og hvorfor de gjør det de gjør.

»

«Uansett hvor mye erfaring barnehagelæreren har, balanserer du på en tynn line. »

Skrevet av Siw Ellen Jakobsen på oppdrag for Utdanningsdirektoratet

Kilde

Bigsten, A. (2015). Fostran i förskolan. Phd-avhandling. Göteborgs universitet.

Denne artikkelen er fra 2017

